

Strzelno ^[1]

Wysłane przez kdrzynska w czw., 2021-07-01 02:02

Na strzeleńskim Wzgórzu św. Wojciecha wznosi się zespół dawnego klasztoru norbertanek. Wraz z nim dwa cenne romańskie kościoły, które pomimo burzliwych dziejów zachowały swą autentyczność.

Rotunda św. Prokopa to jedna z najstarszych romańskich świątyń. To także największa w Polsce budowla romańska założona na planie koła. Ze względu na swą charakterystyczną zabudowę – zakończenie nawy głównej nie jest absydą (tak jak w przypadku większości rotund), ale prostokątnym prezbiterium – jest to jedyna tego typu rotunda w Europie.

Surowe, kamienne wnętrze skrywa XII-wieczną romańską kropielnicę (w całości wyciosaną w jednym kamieniu), kopię tympanonu fundacyjnego kościoła (oryginał zniszczony został w 1945 r. przez wycofujących się Niemców), najstarsze w Polsce stacji drogi krzyżowej, datowane na 1531 r. i pusty romański grobowiec – przypuszczalnie fundatora. W przylegającej do rotundy okrągłej wieży znajduje się empora, w której zasiadali królowie i dostojnicy, z charakterystycznym biforium – podwójnym arkadowym oknem przedzielonym romańską kolumnką.

Kościół pw. Świętej Trójcy wzniesiono na przełomie XII/XIII w. Choć prowadzone na przestrzeni lat przebudowy zniekształciły romańską bryłę świątyni, nadając jej barokową fasadę, to wnętrze wciąż skrywa cenne romańskie skarby.

Na szczególną uwagę zasługują dwie romańskie kolumny z personifikacją cnót i przywar ludzkich. Na każdej z nich przedstawiono 18 płaskorzeźb figuralnych. Kolumna południowa przedstawia personifikację cnót, północna – przywar (północ kojarzono ze złem i siłami szatana). Choć kolumny mają ponad 800 lat, to na przeszło 200 słuch o nich zaginął. Do 1946 r. były one bowiem obmurowane cegłą. Dziś należą do najcenniejszych zabytków sztuki romańskiej w Polsce. Podobne kolumny podziwiać można jedynie w katedrze św. Jakuba w hiszpańskim Santiago de Compostela i bazylice św. Marka we włoskiej Wenecji.

Nad wejściem do kaplicy św. Barbary znajduje się romański tympanon fundacyjny. Pośrodku kaplicy stoi romańska kolumnka z motywami roślinnymi, podtrzymująca gotyckie sklepienie palmowo-krzyżowe – pierwsze tego typu w Polsce.

Warto zwrócić także uwagę na relikwiarzowy ołtarz Krzyża Świętego znajdujący się w północnej części transeptu bazyliki. Znajduje się w nim aż 658 relikwii świętych i męczenników wraz z relikwią Krzyża Świętego. Najcenniejszą częścią ołtarza jest ogromny XIV-wieczny krucyfiks z gotycką figurą Chrystusa Ukrzyżowanego.

Do kościoła przylega dawny klasztor norbertanek, mieszczący dziś niewielki muzeum – Romański Ośrodek Kultury Ottona i Bolesława, którego romańska ekspozycja i lapidarium zaliczane są do największych w Polsce zbiorów rzeźby romańskiej.

Strzelno
Język Polski

adres strony: <http://paszport.kujawsko-pomorskie.travel/pl/strzelno-0>

Odnosiniki

[1] <http://paszport.kujawsko-pomorskie.travel/pl/strzelno-0>